

ZAKRES WYMAGAŃ EGZAMINACYJNYCH

I. Zakres wiedzy i umiejętności wymaganych do uzyskania patentu żeglarsza jachtowego.

1. Wiedza teoretyczna:

- 1) budowa jachtów, w tym:
 - a) zasady obsługi instalacji jachtowych,
 - b) obsługa silnika jachtowego;
- 2) teoria żeglowania, w tym:
 - a) kursy jachtu względem wiatru,
 - b) wiatr rzeczywisty i pozorny,
 - c) praca żagli oraz działanie steru,
 - d) siły działające na jacht,
 - e) stateczność jachtu,
 - f) żegluga w trudnych warunkach pogodowych;
- 3) zasady eksploatacji oraz manewrowania jachtem pod żaglami i na silniku;
- 4) podstawy locji, w tym:
 - a) znaki żeglugowe i oznakowanie dróg wodnych,
 - b) mapy i przewodniki,
 - c) drogi wodne i budowle hydrotechniczne;
- 5) wiadomości z zakresu ratownictwa wodnego, w tym:
 - a) podstawowe informacje o morskich służbach ratowniczych,
 - b) wyposażenie jachtu w środki bezpieczeństwa i posługiwanie się nimi,
 - c) działania w przypadku wywrotki jachtu, awarii lub wypadku,
 - d) ratowanie człowieka za burtą,
 - e) udzielanie pierwszej pomocy,
 - f) hipotermia oraz pierwsza pomoc w przypadku hipotermii,
 - g) sztrandowanie;
- 6) wiadomości z zakresu meteorologii, w tym:
 - a) skala prędkości wiatru,
 - b) zjawiska meteorologiczne i ich oznaki,
 - c) komunikaty meteorologiczne;
- 7) pomoce nawigacyjne;
- 8) ochrona wód przed zanieczyszczeniem;
- 9) podstawowe przepisy prawa drogi na morskich i śródlądowych drogach wodnych;
- 10) etykieta jachtowa – zasady zachowania się na jachcie i obyczaje żeglarskie.

2. Umiejętności praktyczne:

- 1) manewry pod żaglami w zakresie:
 - a) optymalnego doboru żagli do panujących warunków,

- b) prowadzenia jachtu pod żaglami przy spotkaniu z innym jachtem oraz jego wyprzedzaniem,
 - c) sprawdzenia umiejętności wykonania manewrów: zwrot przez sztag, zwrot przez rufę, dojście do boi, odejście od boi, dojście i odejście od nabrzeża, stawanie w dryf, alarm „człowiek za burtą”;
- 2) manewry jachtem żaglowym na silniku w zakresie:
- a) kotwiczenie i cumowanie w różnych warunkach,
 - b) umiejętność prowadzenia jachtu żaglowego na silniku przy spotkaniu z innym jachtem,
 - c) alarm „człowiek za burtą”;
- 3) kierowanie załogą: umiejętność wydawania komend i egzekwowania ich wykonania we właściwym momencie, stosowanie do sytuacji, w jakiej znajduje się jacht;
- 4) praca w charakterze członka załogi:
- a) wykonywanie poleceń prowadzącego jacht,
 - b) odpowiadanie na komendy,
 - c) zachowanie się w czasie alarmu „człowiek za burtą”;
- 5) prace bosmańskie:
- a) umiejętność wiązania podstawowych węzłów żeglarskich,
 - b) podstawowe prace przy obsłudze urządzeń i instalacji jachtowych.

II. Zakres wiedzy i umiejętności wymaganych do uzyskania patentu jachtowego sternika morskiego.

1. Wiedza teoretyczna:

- 1) jachty żaglowe morskie, w tym:
- a) eksploatacja i budowa instalacji i urządzeń jachtu oraz ocena ich stanu technicznego,
 - b) obsługa przyczepnych i stacjonarnych silników spalinowych;
- 2) locja, w tym:
- a) oznakowanie nawigacyjne,
 - b) morskie pomoce nawigacyjne i ich wykorzystanie (mapy nawigacyjne, spisy świateł),
 - c) znaki i skróty stosowane na mapach,
 - d) podstawowa znajomość układu tablic pływów i prądów pływowych,
 - e) przygotowanie nawigacyjne wejścia do portu;
- 3) nawigacja, w tym:
- a) jachtowe urządzenia nawigacyjne (sondy, odbiorniki systemów nawigacji satelitarnej, wskaźniki wielofunkcyjne itp.),
 - b) podstawy nawigacji terestrycznej,
 - c) nawigacja zliczeniowa;
- 4) meteorologia, w tym:
- a) podstawowe przyrządy meteorologiczne i ich wykorzystanie,
 - b) radiowe komunikaty meteorologiczne dla żeglugi, system transmisji ostrzeżeń nawigacyjnych i meteorologicznych;
- 5) sygnalizacja i łączność, w tym:
- a) sygnalizacja wzywania pomocy, procedury GMDSS, wykorzystanie środków pirotechnicznych oraz radiostacji VHF,
 - b) sygnały ostrzegawcze;

- 6) ratownictwo, w tym:
 - a) podstawowe informacje o morskich służbach ratowniczych,
 - b) postępowanie w przypadku pożaru, awarii takielunku, kolizji lub wypadku,
 - c) przygotowanie do sztormu i techniki sztormowania,
 - d) udzielanie pierwszej pomocy i współdziałanie ze stacjami ratownictwa i śmigłowcem ratowniczym oraz łodzią zabezpieczenia ratowniczego,
 - e) „człowiek za burtą” na morzu,
 - f) hipotermia oraz pierwsza pomoc w przypadku hipotermii,
 - g) sztrandowanie;
- 7) planowanie rejsu, z uwzględnieniem:
 - a) ograniczeń wyjścia i wejścia do portu,
 - b) odległości i czasu trwania rejsu,
 - c) ewentualnych zagrożeń w czasie rejsu,
 - d) przygotowania załogi i jachtu;
- 8) podstawowe przepisy prawa drogi na morskich i śródlądowych drogach wodnych.

2. Umiejętności praktyczne:

- 1) manewry pod żaglami w zakresie:
 - a) optymalnego doboru żagli do panujących warunków,
 - b) prowadzenia jachtu pod żaglami przy spotkaniu z innym jachtem oraz jego wyprzedzaniem,
 - c) sprawdzenia umiejętności wykonania manewrów: zwrot przez sztag, zwrot przez rufę, dojsście do boi, odejście od boi, dojsście i odejście od nabrzeża, stawanie w dryf, alarm „człowiek za burtą”;
- 2) manewry na silniku na jachcie morskim wyposażonym w silnik zapewniający uzyskanie prędkości nie mniejszej niż 4 węzły w zakresie:
 - a) kotwiczenie i cumowanie w różnych warunkach,
 - b) alarm „człowiek za burtą”;
- 3) kierowanie załogą: umiejętność wydawania komend i egzekwowania ich wykonania we właściwym momencie, stosownie do sytuacji, w jakiej znajduje się jacht.

3. Egzamin na patent jachtowego sternika morskiego dla osób, które nie posiadają patentu żeglarza jachtowego, obejmuje zakres wiedzy teoretycznej określonej w częściach I i II.

III. Zakres wiedzy i umiejętności wymaganych do uzyskania patentu sternika motorowodnego.

1. Wiedza teoretyczna:

- 1) podstawy budowy jachtów motorowych;
- 2) silniki i układy napędowe, w tym:
 - a) budowa silników,
 - b) obsługa i konserwacja silników,
 - c) zasady rozruchu i zatrzymania pracy silników,
 - d) podstawowe wiadomości o pędnikach jachtów motorowych;
- 3) manewrowanie jachtem motorowym;
- 4) zasady prowadzenia skuterów wodnych;

- 5) podstawy locji, w tym w szczególności:
 - a) znaki żeglugowe i oznakowanie dróg wodnych,
 - b) mapy i przewodniki,
 - c) drogi wodne i budowle hydrotechniczne;
- 6) wiadomości z zakresu ratownictwa wodnego, w tym:
 - a) podstawowe informacje o morskich służbach ratowniczych,
 - b) wyposażenie jachtu w środki bezpieczeństwa i posługiwanie się nimi,
 - c) działania w przypadku wywrotki jachtu, awarii lub wypadku,
 - d) postępowanie w sytuacji „człowiek za burtą”,
 - e) udzielanie pierwszej pomocy,
 - f) hipotermia oraz pierwsza pomoc w przypadku hipotermii;
- 7) wiadomości z zakresu meteorologii, w tym:
 - a) skala prędkości wiatru,
 - b) zjawiska meteorologiczne i ich oznaki,
 - c) komunikaty meteorologiczne;
- 8) pomoce nawigacyjne;
- 9) ochrona wód przed zanieczyszczaniem;
- 10) podstawowe przepisy prawa drogi na morskich i śródlądowych drogach wodnych.

2. Umiejętności praktyczne:

- 1) manewrowanie jachtem motorowym w zakresie:
 - a) prowadzenia jachtu motorowego przy spotkaniu z innym jachtem oraz jego wyprzedzaniem,
 - b) wykonania manewrów: odejście od nadbrzeża, dojście do nadbrzeża, pływanie kursem prostym i cyrkulacja, alarm „człowiek za burtą”,
 - c) kotwiczenia i cumowania w różnych warunkach;
- 2) kierowanie załogą, wydawanie komend i egzekwowanie ich wykonania we właściwym momencie;
- 3) praca w charakterze członka załogi;
- 4) podstawowe prace bosmańskie.

IV. Zakres wiedzy i umiejętności wymaganych do uzyskania patentu motorowodnego sternika morskiego.

1. Wiedza teoretyczna:

- 1) budowa jachtu, w tym:
 - a) eksploatacja i budowa instalacji i urządzeń oraz ocena ich stanu technicznego,
 - b) wyposażenie jachtu morskiego;
- 2) silniki i układy napędowe, w tym:
 - a) znajomość budowy silników jachtów motorowych w zakresie umożliwiającym ocenę usterek możliwych do usunięcia na morzu,
 - b) zasady prawidłowego rozruchu i zatrzymania silnika, drobnych zabiegów regulacyjnych,
 - c) kontrola pracy silnika i jej ocena,
 - d) zasady prawidłowej eksploatacji akumulatorów,
 - e) znajomość zasad BHP przy obsłudze napędów;

- 3) locja, w tym:
 - a) oznakowanie nawigacyjne,
 - b) jachtowe pomoce nawigacyjne i ich wykorzystanie (mapy nawigacyjne, spisy światła),
 - c) znaki i skróty stosowane na mapach,
 - d) podstawowa znajomość układu tablic pływów i prądów pływowych,
 - e) przygotowanie nawigacyjne wejścia do portu;
- 4) nawigacja, w tym:
 - a) jachtowe pomoce i przyrządy nawigacyjne (sondy, odbiorniki systemów nawigacji satelitarnej, wskaźniki wielofunkcyjne itp.),
 - b) podstawy nawigacji terestrycznej,
 - c) nawigacja zliczeniowa;
- 5) meteorologia, w tym:
 - a) podstawowe przyrządy meteorologiczne i ich wykorzystywanie,
 - b) radiowe komunikaty meteorologiczne dla żeglugi, system transmisji ostrzeżeń nawigacyjnych i meteorologicznych;
- 6) sygnalizacja i łączność, w tym:
 - a) sygnalizacja wzywania pomocy, procedury GMDSS, wykorzystanie środków pirotechnicznych oraz radiostacji VHF,
 - b) sygnały ostrzegawcze;
- 7) planowanie rejsu, z uwzględnieniem:
 - a) ograniczeń wyjścia i wejścia do portu,
 - b) odległości i czasu trwania rejsu,
 - c) ewentualnych zagrożeń w czasie rejsu,
 - d) przygotowania załogi i jachtu;
- 8) ratownictwo, w tym:
 - a) podstawowe informacje o morskich służbach ratowniczych,
 - b) postępowanie w przypadku pożaru, awarii takielunku, kolizji lub wypadku,
 - c) pierwsza pomoc i współdziałanie ze stacjami ratownictwa i śmigłowcem ratowniczym oraz łodzią zabezpieczenia ratowniczego,
 - d) przygotowanie do sztormu i techniki sztormowania,
 - e) „człowiek za burtą” na morzu,
 - f) hipotermia oraz pierwsza pomoc w przypadku hipotermii,
 - g) sztrandowanie;
- 9) ochrona wód przed zanieczyszczeniem;
- 10) podstawowe przepisy prawa drogi na morskich i śródlądowych drogach wodnych.

2. Umiejętności praktyczne:

- 1) manewrowanie jachtem motorowym w zakresie:
 - a) prowadzenia jachtu motorowego przy spotkaniu z innym jachtem oraz jego wyprzedzaniem,
 - b) wykonania manewrów: odejście od nadbrzeża, dojście do nadbrzeża, pływanie kursem prostym i cyrkulacja, alarm „człowiek za burtą”,
 - c) kotwiczenia i cumowania w różnych warunkach;
- 2) kierowanie załogą, wydawanie komend i egzekwowanie ich wykonania we właściwym momencie.

3. Egzamin na patent motorowodnego sternika morskiego dla osób, które nie posiadają patentu sternika motorowodnego, obejmuje zakres wiedzy teoretycznej określonej w częściach III i IV.

V. Zakres wiedzy i umiejętności wymaganych do uzyskania patentu mechanika motorowodnego.

1. Wiedza teoretyczna:

- 1) budowa i obsługa silników spalinowych;
- 2) budowa i obsługa siłowni jachtów morskich;
- 3) wiadomości o paliwach płynnych, olejach i smarach;
- 4) znajomość budowy i obsługi urządzeń i instalacji elektrycznych jachtów;
- 5) znajomość budowy i obsługi urządzeń i instalacji wodnych jachtów;
- 6) wiadomości z zakresu ratownictwa wodnego;
- 7) ochrona przed awariami i pożarami, bhp siłowni, ochrona środowiska naturalnego.

2. Umiejętności praktyczne:

- 1) przygotowanie jachtów i siłowni do rejsów morskich;
- 2) obsługa silników i siłowni jachtów.

VI. Zakres wiedzy i umiejętności wymaganych do uzyskania licencji do uprawiania turystyki wodnej na jachtach motorowych przy holowaniu narciarza wodnego lub innych obiektów pływających.

1. Wiedza teoretyczna:

- 1) wiadomości ogólne o sprzęcie;
- 2) zasady porozumiewania się między jachtem holującym a narciarzem lub użytkownikiem obiektu pływającego;
- 3) załoga jachtu holującego;
- 4) warunki bezpieczeństwa podczas holowania;
- 5) przygotowanie miejsca startowego;
- 6) przygotowanie jachtu holującego;
- 7) przygotowanie sprzętu do holowania;
- 8) przygotowanie liny;
- 9) przepisy w zakresie holowania narciarza lub innych obiektów pływających.

2. Umiejętności praktyczne:

- 1) start z wody;
- 2) start z pomostu lub innego pełniącego podobne funkcje urządzenia;
- 3) holowanie narciarza lub innych obiektów pływających, w tym holowanie po prostej i slalomem;
- 4) zakończenie holowania na wodzie i na brzegu;
- 5) manewry jachtem holującym, w tym zwroty, podpływanie po upadku.

VII. Zakres wiedzy i umiejętności wymaganych do uzyskania licencji do uprawiania turystyki wodnej na jachtach motorowych przy holowaniu statków powietrznych.

1. Wiedza teoretyczna:

- 1) wiadomości o holowanych za łodziami statkach powietrznych i sprzęcie do holowania;
- 2) zjawiska fizyczne w lotach holowanych;

- 3) organizacja lotów holowanych;
- 4) warunki bezpieczeństwa podczas holowania statków powietrznych;
- 5) przygotowanie miejsca startowego;
- 6) przygotowanie jachtu holującego;
- 7) przygotowanie liny i sprzętu holowanego;
- 8) zasady porozumiewania się między holującym a użytkownikiem statku powietrznego;
- 9) przepisy w zakresie holowania statków powietrznych.

2. Umiejętności praktyczne:

- 1) przygotowanie startu;
- 2) podejmowanie statku powietrznego z wody;
- 3) podejmowanie na pokład jachtu osoby holowanej;
- 4) manewry jachtem holującym, w tym umożliwiające start, loty po prostej, zawracanie, wznoszenie, lot poziomy, zniżanie, wodowanie, lądowanie;
- 5) zakończenie holowania.